

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Relationer och könsroller

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Språkets struktur och funktion i olika sammanhang och genrer.

Textanalys av skönlitterära verk och andra typer av texter.

Centrala teman och problem i litteraturen.

Kulturella och historiska perspektiv på litteraturen.

Betygskriterium (E)

Eleven kan, i förberedda samtal och diskussioner, muntligt förmedla egna tankar och åsikter samt genomföra muntlig framställning inför en grupp.

Den muntliga framställningen är sammanhängande och begriplig.

Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.

Eleven kan översiktligt återge innehållet i några centrala svenska och internationella skönlitterära verk och annat berättande.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 1-3]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till novellen (10 min)

- Presentera novellen "Kommer hem och är snäll" och dess författare Lars Ahlin.
- Diskutera novellens centrala teman: relationer och könsroller.
- Ställ öppna frågor för att väcka intresse, exempelvis: "Vad innebär det att vara 'snäll' i en relation?"
- Ge en kort sammanfattning av handlingen för att sätta kontext.

2. Textanalys (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och ge dem specifika avsnitt att analysera.
- Be grupperna diskutera karaktärernas relationer och deras dynamik.
- Samla in gruppens insikter och dela med klassen.
- Fokusera på hur könsrollerna påverkar karaktärernas agerande och känslor.

3. Reflektion över könsroller (15 min)

- Diskutera hur könsrollerna skildras i novellen och i samhället idag.
- Ställ frågor som: "Har dessa roller förändrats över tid?" och "Hur påverkar detta vårt sätt att se på relationer?"
- Samla elevernas reflektioner och intryck.
- Ge exempel från aktuella händelser eller filmer som relaterar till ämnet.

4. Sammanfattning och avslutning (10 min)

- Sammanfatta dagens diskussioner och insikter.
- Be eleverna att reflektera över vad de har lärt sig om relationer och könsroller.
- Ge en kort introduktion till hemuppgiften och dess syfte.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Relationer:** Förståelse för hur relationer mellan människor kan påverkas av samhällsnormer och individspecifika faktorer.
- **Könsroller:** Genomgång av traditionella och moderna könsroller samt deras påverkan på individer och relationer.
- **Litterär analys:** Metoder för att analysera litterära verk, inklusive karaktärsanalyser och tematiska tolkningar.
- **Sammanhang:** Kulturella och historiska perspektiv på litteraturens skildring av relationer och kön.
- **Reflektion:** Betydelsen av att reflektera över personliga och samhällseliga perspektiv kring relationer och könsroller.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Relation	En koppling eller förhållande mellan två eller flera individer.	Från latin "relatio" som betyder "återberättande".
Könsroll	Ett mönster av beteenden och förväntningar kopplade till kön.	Kombination av "kön" och "roll", där "roll" härstammar från latin "rotulus".
Försoning	Processen av att komma över meningsskiljaktigheter och återfå harmoni.	Från latin "reconciliare" vilket betyder "återförena".

Ord	Förklaring	Etymologi
Skönlitteratur	Litteratur som är skapad av författarens fantasi, inklusive romaner och noveller.	Från franska "beaux-arts" vilket betyder "vackra konst".

Diskussionsfrågor

- A. Om Sören och Tyra skulle träffas idag, hur tror ni att deras relation skulle se ut med dagens normer kring kön och relationer?
- B. Vilken roll spelar alkohol i relationer, och hur kan det påverka dynamiken mellan parterna?
- C. Hur kan vi som samhälle arbeta för att förändra negativa könsroller och relationer? Vilka konkreta steg kan vi ta?

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och får i uppgift att skapa en kort teaterföreställning som illustrerar en scen från novellen. Varje grupp ska visa hur könsrollerna och relationerna kommuniceras genom dialog och kroppsspråk. Efter framförandet ska varje grupp ge en kort reflektion kring vilka teman de ville belysa och varför. Denna aktivitet syftar till att ge eleverna en djupare förståelse för hur litteratur kan tolkas genom olika uttrycksformer.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad handlar novellen "Kommer hem och är snäll" om?	Den handlar om relationen mellan Sören och Tyra samt deras konflikter.
Vilka teman utforskar Ahlins novell?	Relationer, könsroller och försoning.
Hur påverkar alkohol Sörens beteende?	Alkohol bidrar till hans konflikter och brist på ansvar.
Vad känner Tyra inför sin roll som hustru?	Hon hatar sig själv för att hon spelar en roll som hon inte trivs med.
Vad betyder försoning i relationer?	Att återfå harmoni efter en konflikt.
Hur skildras könsroller i novellen?	De visas som begränsande och konfliktfyllda.
Vilka historiska perspektiv kan kopplas till könsroller?	Traditionella normer och förändrade samhällsvärderingar.
Vad kan vi lära oss av novellen?	Vikten av ärlighet och kommunikation i relationer.

Hemuppgift

Skriv en reflekterande uppsats där du analyserar hur relationerna mellan karaktärerna i "Kommer hem och är snäll" speglar dagens könsroller och relationer. Diskutera också hur din egen erfarenhet kan relatera till temat i novellen. Uppsatsen ska vara 1-2 sidor lång och innehålla exempel från texten samt egna reflektioner.

Citat

"Kärlek är en tvångströja." - Lars Ahlin, 1944.

Detta citat fångar essensen av hur kärlek ibland kan kännas begränsande, vilket är en central aspekt i Ahlins novell. Det illustrerar hur kärlek kan både förena och skapa konflikter, särskilt när det kommer till normer och roller i relationer.

Tags: [Lektion](#)